

ЮРИДИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК

ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК

LAW HERALD

1'2017

Виходить чотири рази на рік

Засновник:
Національний університет
«Одеська юридична академія»

Журнал зареєстровано в Комітеті у справах преси та інформації Одеської обласної державної адміністрації 12 листопада 1993 р. Свідоцтво: серія ОД № 189. Перереєстровано Міністерством у справах преси та інформації України 28 липня 1996 р. Свідоцтво: серія КВ № 2065 та Міністерством юстиції України 25 травня 2010 р. Свідоцтво: серія КВ № 16683-5255ПР. Перереєстровано Державною реєстраційною службою України 14 листопада 2011 р. Свідоцтво: серія КВ № 19241-9041 рп.

Президією Вищої атестаційної комісії України включено до наукових видань, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних досліджень (Постанови від 9 липня 1999 р. – № 1-05/7, від 14 квітня 2010 р. – № 1-05/3).

Індекс міжнародного центру реєстрації періодичних видань (Париж, Франція): ISSN 1561-4999 (18 березня 1999 р.)

Передплатний індекс: 40318

Головний редактор

С. В. Ківалов

Редакційна колегія:

Ю. П. Аленін

М. В. Афанасьєва

(заст. голов. редактора)

Л. Р. Біла-Тіунова

Д. Я. Гараджаєв

В. М. Дрьомін

В. В. Дудченко

І. В. Ілієв

В. Я. Крижановський

Ю. М. Оборотов

Б. А. Пережнюк

(заст. голов. редактора –
відповідальний секретар)

О. П. Подцерковний

П. Р. Рабінович

В. О. Туляков

Є. О. Харитонов

Відповідальний за випуск

О. П. Головка

Нормативно-правові акти,
розміщені у журналі, є неофіційною інформацією.
Передрук матеріалів, надрукованих у журналі, можливий лише з посиланням на журнал

Рекомендовано вченою радою
Національного університету
«Одеська юридична академія»
21.04.2017 р., протокол № 7

Редакційно-видавничий відділ НДЧ Національного університету «Одеська юридична академія»
вул. Академічна, 2, каб. 1009, м. Одеса, Україна, 65009
Телефон редакції: +38 066 821 82 28
Телефон заст. головного редактора-відповідального секретаря: +38 067 480 23 53
Електронна пошта: yv@yurvisnyk.in.ua
Електронна адреса: www.yurvisnyk.in.ua

Здано до набору 14.04.2017.
Підписано до друку 25.04.2017.
Формат 70х108/16.
Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 30,23.
Тираж 100 прим.
Зам. № 49.

Друкарня ВД «Гельветика»
(Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.)
м. Одеса, вул. Сегедська, 18, офіс 431
Тел. +38 (0552) 39-95-80

Наукове видання

ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК 1'2017

Укр., рос., англ. мовами

Одеса • ВД «Гельветика» • 2017

© НУ «Одеська юридична академія», 2017

До авторів і читачів

Редакція запрошує до співробітництва вчених, практичних працівників, студентів, читачів, що цікавляться проблематикою журналу. Матеріали для опублікування подаються (і публікуються) українською, російською і англійською мовами і повинні відповідати чинним стандартам для друкованих праць і вимогам ВАК України (див.: Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2009. – № 5. – С. 26-30). Наукова стаття має містити постановку проблеми, оцінку стану літератури, завдання поданого матеріалу по обраній проблемі, висновки і перспективи подальших досліджень. Ліворуч від найменування статті вказується УДК. Обсяг статей, як правило, до 10 аркушів (кегель – 14, через 1,5 інтервалу), інші матеріали – до 6 аркушів – у 2 примірниках. Посилання по тексту оформлюються порядковим номером у квадратних дужках. Наприкінці тексту перед літературою вказуються ключові слова (до 5) мовою статті, резюме українською, російською та англійською мовами (всього до 15 рядків). Перелік джерел (література) розташовується після резюме і має містити вихідні дані джерел і сторінку, на яку зроблено посилання.

ДО МАТЕРІАЛІВ ДОДАЮТЬСЯ:

1. ФАЙЛ У ФОРМАТІ MS WORD З НАБОРОМ ТЕКСТУ, який висилається на адресу: yv@yurvisnyk.in.ua

2. СТАТТЯ У РУКОПИСУ – 2 прим.

3. РЕЦЕНЗІЯ-РЕКОМЕНДАЦІЯ особи, що має вчений ступінь за фахом, що відповідає предмету статті, чи відділу, кафедри науково-дослідного, вищого навчального закладу або органу, організації (у формі виписки з протоколу).

4. ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА:

Прізвище, ім'я, по батькові автора

Науковий ступінь, звання, почесне звання

Місце роботи і посада

Поштова адреса, телефони, факс, e-mail

Номер квитанції передплати на журнал (чи дата і місце передплати)

Найменування статті

Автори, на праці яких є посилання в рукопису

Дата відсилення рукопису

5. ЗАЯВКА НА ВИСИЛКУ АВТОРСЬКИХ ПРИМІРНИКІВ (післяплатою – не менше 5).

Резюме і рецензія не подаються за матеріалами для рубрик: «Проблемна ситуація», «Версія», «Публіцистика», «Наукове життя», «Прошу слова!», «Зворотний зв'язок», «Критика і бібліографія», «Ювілеї», «Персоналії».

При визначенні черговості публікації матеріалів перевагу мають передплатники журналу

Подані матеріали не рецензуються і не повертаються автору. Матеріали, подані з порушенням вимог стандартів, без зазначених додатків, не приймаються до редагування, публікації і не повертаються автору. Тому після подання матеріалу до публікації доцільно запросити редакцію особисто чи по телефону про дотримання вимог редакції. Редакція зберігає право на редагування матеріалів, їхнє скорочення й уточнення найменування.

Опубліковані матеріали виражають позицію автора, що може не збігатися з думкою редакції. За вірогідність фактів, статистичних даних і інших матеріалів відповідальність несе автор або особа, що надала матеріал.

Редакція веде листування тільки на сторінках журналу в рубриках «Проблемна ситуація», «Прошу слова!», «Зворотний зв'язок».

Журнал приймає замовлення на рекламу

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ ТЕОРІЇ

І ПРАКТИКИ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ

Ю. Оборотов

Наповнення правового простору..... 5

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ У ДІЇ

Н. Мішина

Систематизація виборчого законодавства України: проблеми й перспективи.....11

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

О. Гончаренко

Мета і зміст державного контролю й нагляду в управлінському процесі..... 16

В. Глуховець

Поняття і структура адміністративно-правового статусу Міністерства внутрішніх справ України..... 22

А. Добровінський

Правові основи формування фінансової самостійності місцевого самоврядування..... 27

ЗАХИСТ ПРАВ

ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

І. Ошкадеров

Деякі особливості розвитку прав людини в умовах еволюції держави..... 34

Ю. Гончарова

Від рівних прав до рівних можливостей..... 39

ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Г. Чанишева,

Проект Концепції вдосконалення правничої (юридичної) освіти для фахової підготовки правника відповідно до європейських стандартів вищої освіти та правничої професії: окремі питання..... 45

РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Ю. Полянський, О. Свіда

Участь прокурора в діяльності Міжнародного кримінального суду..... 51

М. Василенко

Рейдерство в контексті нових змін до чинного законодавства України..... 58

В. Панасюк

Роль актів концептуального та програмного характеру в механізмі конституційно-правового забезпечення реалізації державної молодіжної політики в Україні..... 65

Л. Ніколенко

Інститут перегляду судових рішень в апеляційному провадженні в умовах реформування господарського судочинства..... 72

С. Слюсаренко

Податок на землю як засіб забезпечення оптимізації фінансового регулювання аграрної сфери..... 77

ПРОБЛЕМИ ТА СУДЖЕННЯ

А. Марченко, В. Барко

Теоретичні аспекти психологічного забезпечення професійної діяльності суддів..... 83

О. Шевчук

Поняття суб'єктів державного контролю у сфері законного обігу наркотиків..... 88

О. Соловійов

Упровадження сучасного механізму оцінювання впливу господарського законодавства на конкуренцію – запорука підвищення щабля України в “Doing business”..... 94

Я. Протопопова

Особливості компенсації моральної шкоди внаслідок порушення конституційного права на оплату праці..... 100

Є. Паніотов

Проблеми розмежування адміністративних та інших правовідносин, що виникають у діяльності Національного центрального бюро Інтерполу..... 109

Ю. Москалюк

Забезпечення застосування домашнього арешту як запобіжного заходу в кримінальному провадженні України..... 115

Н. Міловська

Одностороння відмова від виконання обов'язків за договором страхування як наслідок порушення страхових зобов'язань..... 121

І. Каракаш

Юридичні ознаки й особливості встановлення права власності на природно-соціальні об'єкти в природному середовищі..... 127

В. Ільков

Загальна характеристика судового прецеденту в адміністративному судочинстві..... 135

А. Хильченко

Кримінально-правові наслідки вчинення кримінального проступку..... 140

І. Болокан Специфічність застосування як форми реалізації адміністративно-правових норм.....	147
--	-----

УКРАЇНА І СВІТ

А. Батечко Перспективи формування міжнародних фінансових центрів в Україні.....	153
Н. Ігнатова Транспортне право України в контексті змісту транспортної політики Європейського Союзу: регулювання господарських відносин.....	158
А. Черемнова Щодо адаптації природно-заповідного законодавства України до законодавства Європейського Союзу.....	164
О. Губанов Системний підхід під час реалізації адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу у сфері публічної служби.....	168

ЗВ'ЯЗОК ЧАСІВ: СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

О. Уразовська Правове регулювання спадкування права на земельну ділянку в Київській Русі.....	175
--	-----

Трибуна Молодого Вченого

Є. Бамбізов Інформаційна функція Державної фіскальної служби України: напрями реалізації.....	181
Т. Антонова Поняття, особливості, характерні риси відходів.....	186
Д. Вітрова Щодо деяких питань удосконалення кримінального законодавства в боротьбі із сепаратизмом на території України.....	191
Л. Волкова Щодо питання правоздатності державних акціонерних компаній: загальна чи спеціальна?.....	197
С. Плецький Об'єкт кримінально-правової охорони за фінансування дій, учинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України.....	203
В. Омелян Класифікація адміністративного розсуду та його види в діяльності органів публічної адміністрації.....	209

Л. Нижник Нормативно-правовий і доктринальний зміст поняття «кримінальне процесуальне провадження».....	215
Г. Мойсеєнко Функції оціночних понять в адміністративному судочинстві.....	219
Н. Загородня Дія джерел господарського процесуального права в часі.....	226
Н. Кирєєва Деякі господарсько-правові аспекти захисту прав споживачів у сфері кредитування.....	233
Д. Кириченко Депортація кримських татар у СРСР: історико-правовий аналіз.....	238
К. Шахназарян Питання систематизації та класифікації прав на чужі речі за законодавством України.....	243
Ю. Гаврилов До проблеми визначення суб'єктивних ознак бандитизму.....	248
А. Лисеюк Проведення експертизи під час доказування злочинів у сфері незаконного обігу підакцизних товарів.....	253
Т. Воробйова Нормативне забезпечення використання та охорони громадських сіножатей і пасовищ.....	259
М. Ткаченко Істотні умови договору довічного утримання.....	265
С. Рівчаченко Система суб'єктів запобігання та врегулювання конфлікту інтересів як способу протидії корупції в Україні.....	274

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

О. Головка Річні Загальні збори Академії наук вищої освіти України.....	280
--	-----

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

Н. Єфремова Цікаве історико-правове дослідження.....	282
--	-----

IN MEMORIAM

Пам'яті Наталії Анатоліївни Зелінської.....	285
Т. Короткий, С. Андрейченко, М. Пашковський Публікації журналу «Юридичний вісник» за 2016 рік.....	288

А. Добровінський,

аспірант кафедри правового забезпечення господарської діяльності
Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ САМОСТІЙНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Правові основи місцевого самоврядування в Україні встановлюються чинним законодавством. Конституція України в ст. 142 визначає, що матеріальною й фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме та нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних та обласних рад. Разом із тим ч. 3 цієї самої статті визначає, що держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. У цьому разі держава фінансує здійснення таких повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом зарахування до місцевого бюджету в установленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності, витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, також компенсуються державою [1, с. 179]. Частина 5 ст. 9 Європейської хартії місцевого самоврядування визначає, що захист більш слабких у фінансовому відношенні органів місцевого самоврядування передбачає запровадження процедур бюджетного вирівнювання, децентралізації бюджетних повноважень або аналогічних заходів

з метою подолання наслідків нерівного розподілу потенційних джерел фінансування й фінансового тягаря, який вони повинні нести [2].

Сьогодні більшість соціально-економічних проблем місцевого самоврядування пов'язана саме зі слабким фінансуванням як загальнодержавних потреб у регіонах, так і місцевих, що потребує вдосконалення правових засад формування фінансового забезпечення місцевого самоврядування. Адміністративно-територіальну та бюджетну реформи, які відбуваються в Україні, пов'язують із завданнями щодо посилення бюджетної спроможності територіальних громад. Отже, набувають актуальності проблеми правового регулювання щодо формування доходів місцевих бюджетів як фінансової основи самостійності місцевого самоврядування.

Принцип самостійності бюджетної системи України встановлює, що місцеві ради самостійно й незалежно одна від одної розглядають і затверджують бюджети без втручання органів державної влади в процес складання, затвердження та виконання місцевих бюджетів. Згідно з положеннями Бюджетного кодексу України (далі – БКУ), органи місцевого самоврядування мають обмежене право на трансфертні платежі, зокрема їм не гарантоване отримання дотацій вирівнювання безпосередньо з державного бюджету. Отже, органи місцевого самоврядування фінансово залежать від рішень районних та обласних державних адміністрацій, які розподіляють кошти державного бюджету щодо фінансування самоврядних і делегованих повноважень.

Окрім трансфертних платежів, доходи місцевих бюджетів формуються на підставі загальнодержавних і місцевих податків, зборів та інших обов'язкових платежів. У частині податкових надходжень органи місцевого самоврядування не мають реального впливу на базу оподаткування, податкові ставки і правила адміністрування, які визначаються на центральному рівні. У наукових працях визначається, що існує значний резерв збільшення надходжень до місцевих бюджетів, який пов'язаний із детінізацією економіки та легалізацією заробітної плати [10]. Органи місцево-

го самоврядування сьогодні не мають достатньо повноважень щодо застосування заходів ефективного впливу на суб'єктів господарської діяльності, які виплачують заробітну плату нижчу за мінімальну й, відповідно, ухиляються від сплати податків.

Аналіз чинного законодавства свідчить, що місцеві податки і збори значною мірою є неефективними, а їх частка в доходах місцевих бюджетів і досі залишається незначною. Відповідно до ст. 69 БКУ, до доходів загального фонду бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів належать податок на прибуток підприємств і фінансових установ комунальної власності; рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин місцевого значення; рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних із видобуванням корисних копалин; рентна плата за спеціальне використання води водних об'єктів місцевого значення; рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів у частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування), плата за землю, а також штрафні санкції й адміністративні стягнення, орендна плата та концесійні платежі, кошти від операцій із державними закупівлями й деякі інші доходи. Отже, можна зробити висновок про недостатню податкову вагомість основи доходної частини місцевого самоврядування. Водночас у більшості країн Європейського Союзу місцеві податки становлять 5–30% усіх податкових надходжень до зведених бюджетів. Місцеві податки та збори становлять значну частку доходів органів місцевого самоврядування в країнах Європейського Союзу, зокрема у Великобританії – 37%, у Німеччині – 46%, у Франції – 67% [11].

Проблемою у формуванні місцевих бюджетів в Україні є також недостатнє фінансування соціальних і податкових пільг, наданих державою, що негативно впливає на якість бюджетного забезпе-

чення територіальних громад. Гострим питанням для багатьох місцевих бюджетів залишається забезпечення пільг із послуг зв'язку та компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян у міському, пасажирському й залізничному транспорті. Рівень забезпечення коштами державного бюджету потреби в компенсаційних виплатах за пільговий проїзд у міському пасажирському транспорті становить у середньому 55%, потреби в оплаті пільг із послуг зв'язку – 85%, потреби в компенсаційних виплатах за проїзд у залізничному транспорті – 32%. Окрім цього, існує проблема податкової заборгованості державних підприємств перед місцевими бюджетами, компенсації втрат доходів місцевих бюджетів, що не враховуються під час визначення обсягу міжбюджетних трансфертів, унаслідок надання державою податкових пільг, зокрема, щодо сплати земельного податку [12].

Формування фінансової незалежності місцевого самоврядування, вочевидь, стає пріоритетною метою державної регіональної політики, яка закладена в Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (далі – Концепція), що схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.20214. У контексті реформи місцевого самоврядування зміна парадигми підходів формування місцевих бюджетів передбачає:

- підвищення бюджетної та фінансової самостійності місцевих бюджетів;
- стимулювання громад до об'єднання й формування спроможних територіальних громад через механізм переходу бюджетів об'єднаних громад на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, наділення таких громад повноваженнями, рівнозначними повноваженням міст обласного значення, позбавлення права на виконання делегованих державою повноважень органів місцевого самоврядування в селах, селищах, містах районного значення, що не об'єдналися;

З метою формування фінансової незалежності місцевого самоврядування створено Державний фонд регіонального розвитку, який створюється в складі загального фонду державного бюджету. Усі проекти, які реалізуються за кошти Державного фонду регіонального розвитку, розміщені на відповідному сайті – dfrr.minregion.gov.ua. Це прозора система, яка дає змогу не тільки обласним комісіям чи народним депутатам, а й кожному громадянину України в онлайн режимі ознайомитися з тими інвестиційними програмами і проектами, які реалізуються в його області, районі чи населеному пункті за рахунок ко-

штів Державного фонду регіонального розвитку.

Сьогодні процес формування фінансової самостійності місцевого самоврядування залишається важливим і вкрай потрібним напрямом державного реформування місцевого самоврядування. Особливо значущим елементом становлення фінансової самостійності місцевого самоврядування є податкова сфера, оскільки встановлення і стягнення місцевих податків і зборів залишається прогалиною чинного податкового законодавства.

Правова основа участі держави у фінансуванні розвитку місцевого самоврядування України – це сукупність правових норм, що встановлюють механізм (умови й порядок) державного забезпечення гарантій прав і свобод громадян через забезпечення реалізації права на місцеве самоврядування шляхом формування власної дохідної бази місцевих бюджетів, достатньої для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб, розвитку територій і виконання інших державних гарантій.

Можна виділити основну та перспективну мету державного фінансування місцевого самоврядування. Як основну мету участі держави у фінансуванні розвитку місцевого самоврядування варто назвати соціальне забезпечення відповідних територіальних громад.

Перспективною метою державної участі у фінансуванні місцевого самоврядування є зменшення держаного втручання в діяльність місцевого самоврядування за рахунок формування власної стійкої дохідної фінансової основи діяльності місцевого самоврядування.

Ураховуючи викладені пропозиції і стан правового забезпечення формування фінансової самостійності місцевого самоврядування, доцільними вбачаються такі заходи:

- зміна податкової політики держави щодо надання органам місцевого самоврядування більш широких повноважень у цій сфері;

– сприяння розвитку зацікавленості регіонів у збільшенні власної дохідної бази шляхом упровадження в бюджетну систему нових видів бюджетів – бюджетів об'єднаних територіальних громад, дохідна частина формування яких установлюється на підставі поширення місцевих податків і зборів і надання права створення місцевих фондів на базі соціального партнерства (за рахунок коштів фізичних осіб, громадських утворень, приватних фірм і державних коштів);

— своєчасне та повне фінансове забезпечення встановлених державою соціальних гарантій та інших делегованих повноважень на підставі міжбюджетних платежів, які визначаються в бюджеті об'єднаних територіальних громад.

Участь держави у фінансуванні місцевого самоврядування можна розглядати як необхідний елемент державотворення, який сприяє виконанню функцій держави як консолідуючого елемента суспільного життя в Україні. Разом із тим необхідним елементом становлення місцевого самоврядування як основної ланки вирішення питань місцевого значення є формування його фінансової самостійності в тому числі за рахунок розвитку конкурентоспроможності регіонів щодо залучення інвестиційних коштів.

Правова основа участі держави у фінансуванні розвитку місцевого самоврядування України полягає в реалізації державою конституційних принципів її діяльності, зокрема тих, що визначені ст. ст. 3, 7 і 140 Основного Закону України:

– по-перше, в Україні визнається й гарантується місцеве самоврядування, що являє собою право територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції та законів України. Отже, держава зобов'язується сприяти реалізації місцевого самоврядування на підставі Конституції, чинних міжнародно-правових актів і законів України;

– по-друге, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спря-

мованість діяльності держави; іншими словами, держава під час гарантування інших прав і свобод людини має гарантувати в тому числі й право мешканців адміністративних одиниць на місцеве самоврядування, що не означає перекладення функції держави на відповідні органи місцевого самоврядування, а потребує відповідного права місцевих громад на власні місцеві фінансові ресурси;

— по-третє, визнання в Україні людини, її життя і здоров'я, честі й гідності, недоторканності й безпеки найвищою соціальною цінністю покладає на державу обов'язок забезпечити відповідні права в тому числі й шляхом сприяння формуванню фінансової можливості органами місцевого самоврядування забезпечувати гарантований рівень соціальних послуг.

На основі аналізу наведених вище пропозицій можна сформулювати такі найбільш актуальні напрями подальшого розвитку місцевих фінансів:

— збільшення повноважень органів місцевого самоврядування щодо самостійного визначення особливостей землекористування, природокористування, порядку забудови, користування ресурсами, ведення господарської діяльності, фінансових відносин із місцевим самоврядуванням та інших питань на відповідній території;

— надання органам місцевого самоврядування на рівні сіл, селищ і міст право самостійно здійснювати тарифну політику у сфері послуг, що надаються відповідними комунальними підприємствами;

— залучення органів місцевого самоврядування до формування фіскальної політики з метою встановлення сприятливого інвестиційного клімату відповідних територій.

Ключові слова: бюджет, доходи місцевого бюджету, місцеві фінанси, місцеве самоврядування, територіальна громада, бюджет об'єднаної територіальної громади.

Стаття присвячена розгляду правових засад місцевих фінансів

як основи фінансового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування та визначенню напрямів удосконалення правових основ формування доходів місцевих бюджетів з метою посилення фінансової незалежності й самостійності територіальних громад.

Стаття посвящена рассмотрению правовых основ формирования местных финансов как основы финансового обеспечения деятельности органов местного самоуправления и определению направлений совершенствования правовых основ формирования доходов местных бюджетов с целью усиления финансовой независимости и самостоятельности территориальных общин.

The article is focused on studying legal fundamentals of the formation of local finances as the basis for the financial support of local self-governments, and formulating directions of improving legal foundations of the formation of local budgets' revenues with the aim of strengthening the financial independence and autonomy of local communities.

Література

1. Конституція України : [наук.-практ. комент.] / під заг. ред. В.Я. Тація ; редкол.: О.В. Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін. ; Нац. академія правов. наук України. — 2-ге вид., переро. і доп. — Х. : Право, 2011. — 1128 с.

2. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 р. // Офіційний вісник України. — 2015. — № 24. — Ст. 1418.

3. Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. д. ю. н., проф. Л.К. Воронової. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К. : Алерта, 2011. — 558 с.

4. Баймуратов М.О. Муніципальна влада: актуальні проблеми становлення й розвитку в Україні / М.О. Баймуратов, В.А. Григор'єв. — Одеса : АО БАХВА, 2007. — 192 с.

5. Стаскевич Ю.М. Фінансове забезпечення місцевого самоврядування в Україні / Ю.М. Стаскевич [Електронний ресурс]. — Режим доступу : URL:<http://www>

kbupa.kharkov.ua/e-book/conf/2013-4/doc/1/14.pdf.

6. Ільяшенко В.А. Бюджетне фінансування органів місцевого самоврядування України / В.А. Ільяшенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [URL:http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Dtr_du/2010_4/files/DU410_26.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Dtr_du/2010_4/files/DU410_26.pdf).

7. Далевська Т.А. Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування як автономний інститут системи міжбюджетних відносин / Т.А. Далевська // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – 2014. – Вип. 2 (43). – С. 148–151. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL:file:///C:/Users/Fafedra/Downloads/Nvuiuc_2014_2_31.pdf.

8. Дерун Т.М. Актуальні питання бюджетного забезпечення місцевого самоврядування на 2013–2014 роки: загрози та перспективи / Т.М. Дерун // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2013. – № 5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=576>.

9. Глуценко Ю.А. Фінансова автономія місцевого самоврядування – запорука стабільності розвитку держави / Ю.А. Глуценко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL:<http://www.academy.gov.ua/ej/ej17/PDF/27.pdf>.

10. Реформування міжбюджетних відносин і зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування : [монографія] / [М.Я. Азаров, Ф.О. Ярошенко, В.Г. Бодров та ін.]. – К., 2004. – 400 с.

11. Бюджетне забезпечення територіальних громад України: тенденції останніх років // Галузевий моніторинг. – 2012. – № 9. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL:<http://dialogueauc.org.ua/sites/all/sites/dialogueauc.org.ua/files/files/mon9.pdf>].

12. Сиченко О.О. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування з некомерційним сектором у соціальній сфері / О.О. Сиченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 3. – С. 87–89.

13. Короткий огляд реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL:<http://www.csi.org.ua/korotkij-oglyad-reformy-mistseвого-sam/>.

14. Деякі питання реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 № 688-р // Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=249350402>.